

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ГРАНТРАЙТИНГУ В СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ»

Галузь знань	I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
Шифр та назва спеціальності	П10 Соціальна робота та консультування
Назва освітньо-професійної програми	Соціальна робота
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень
Кафедра	Публічного управління, адміністрування та соціальної роботи
Статус навчальної дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	вибіркова
Форма навчання	очна, заочна

Викладачі

Прізвище, ім'я, по батькові	Обушна Наталія Іванівна
Посада	професор кафедри
Науковий ступінь, вчене звання	доктор наук з державного управління, професор
Електронна адреса	natalia.obushna@gmail.com
Телефон	068 252 40 53
Посилання на профіль викладача	Google Scholar: https://scholar.google.com/citations?user=Z4NYU3kAAAAJ&hl=uk ORCID: https://orcid.org/0000-0001-5612-3104 Scopus: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?origin=resultslist&authorId=57329368300

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни

Освітній компонент “Основи грантрайтингу в соціальній сфері” є важливою складовою формування профілю фахівця у сфері охорони здоров’я та соціального забезпечення, належить до циклу вибіркових дисциплін професійної підготовки здобувачів вищої освіти ступеня магістра за спеціальністю І10 “Соціальна робота та консультування”.

Мета дисципліни

Формування у здобувачів вищої освіти системних знань та сучасного мислення про існуючі методики управління проектами та вироблення практичних навичок щодо їх застосування у фандрейзинговій та грантрайтинговій діяльності в соціальній сфері.

Завдання дисципліни

- Систематизація уявлень про: феномен “проектного менеджменту в соціальній сфері” та особливості управління проектами і програмами в соціальній сфері; основні цілі, функції та етапи фандрейзингу та грантрайтингу в; основні відмінності проекту від проектної заявки; класифікацію грантів; принципи, специфіку та особливості співпраці з регіональними, міжрегіональними грантовими проектами, програмами, фондами; особливості пошуку потенційних донорів; та ін.
- Формування умінь: генерувати та визначати першочергові ідеї для реалізації проектів у соціальній сфері; аналізувати зацікавлених сторін соціального проекту, а також ідентифікувати проблеми та цілі проекту в соціальній сфері та встановлювати взаємозв’язки між ними; визначати ефективність і результативність регіональних, державних та міжнародних соціальних програм та проектів; оцінювати й аналізувати привабливість соціальних проектів на альтернативній основі з урахуванням місцевої та державної політики; розробляти якісні проекти та проектні заявки для отримання гранту; знаходити та користуватися інформаційними джерелами грантрайтингу в соціальній сфері; та ін.
- Оволодіння навичками: використання сучасних методів та інструментів ефективного планування проектів, програм і їх реалізації в соціальній сфері; здійснення пошуку донора, гранту, діючих програм тощо; розуміння пріоритетів соціальної роботи та вимог регіональних програм, фондів, секторальної бюджетної підтримки ЄС та інших донорських структур у соціальній сфері; успішного координування проектної діяльності щодо реалізації соціальних проектів і програм; та ін.
- Мотивація здобувачів вищої освіти на активну участь, етичну поведінку, відповідальність за результати прийнятих проектних рішень у соціальній сфері.

Пререквізити

Дисципліна базується на знаннях дисциплін “Проектна діяльність у сфері соціальної роботи”, “Соціальний

	менеджмент та маркетинг соціальних послуг”, “Фінансово-ресурсне забезпечення системи надання соціальних послуг”, “ Соціальна робота у системі охорони здоров’я ” та ін.
Постреквізити	Дисципліна є базою при підготовці кваліфікаційної роботи та практичної діяльності у сфері охорони здоров’я та соціального забезпечення.
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	Загальні компетентності: ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2.Здатність розробляти і управляти проектами. ЗК6.Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. ЗК8.Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК10.Здатність працювати в команді. Спеціальні (фахові) компетентності: ФК 2. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення. ФК 3. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації, в тому числі на етапі раннього втручання. ФК 4. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи. ФК 5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства. ФК 9. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефаківців. ФК 10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість задля вирішення соціальних проблем через упровадження соціальних інновацій. ФК 14. Здатність до ефективного менеджменту організації у сфері соціальної роботи. ФК 15. Здатність до розроблення, апробації та втілення соціальних проектів і технологій.
Обсяг дисципліни	Загальний обсяг дисципліни: 4 кредитів ЄКТС (120 годин). В тому числі: денна форма навчання: лекції – 16 годин, практичні заняття – 26 годин, самостійна робота – 78 годин; заочна форма навчання: лекції – 8 годин, практичні заняття – 10 годин, самостійна робота – 102 години.

Форма підсумкового контролю	Диф. залік
Строки викладання дисципліни	Дисципліна викладається в 3 семестрі

Програма дисципліни

Назви тем

1. Вступ до проєктного менеджменту в соціальній сфері.
2. Управління грантовою діяльністю в соціальній сфері: теоретичний аспект.
3. Основи фандрейзингу в соціальній сфері.
4. Основи грантрайтингу: структура проєктної заявки та принципи її написання.
5. Реалізація та супровід гранту в соціальній сфері.

Самостійна робота здобувача освіти

№ з/п	Зміст самостійної роботи
1.	Охарактеризувати сутність та основні поняття управління проєктами в соціальній сфері.
2.	Розглянути теоретичні основи управління грантовою діяльністю в соціальній сфері.
3.	З'ясувати особливості фандрейзингової діяльності в соціальній сфері.
4.	Розглянути структуру проєктної заявки та особливості її складових елементів.
5.	Ознайомитися із етапами та специфікою реалізації та супроводу гранту в соціальній сфері.

Самостійна робота являється елементом Навчально-методичного комплексу дисципліни, затверджується кафедрою, підлягає щорічному перегляду з метою дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами вищої освіти. Список завдань надається здобувачам на першому занятті з певної теми. Самостійна робота з дисципліни виконується у формі розв'язання задач. Для здобувачів заочної форми навчання перевіркою підготовки в міжсесійний період являється контрольна робота (індивідуальна залікова робота). Усі завдання самостійної роботи мають бути виконані та здані (надіслані) викладачеві за день до проведення залікового заняття. Розмір шкали ЄКТС за навчальною дисципліною дорівнює 100 балам, а мінімальна позитивна оцінка починається з 60 балів.

Організація навчання

Навчальні технології та форми і засоби навчання

На лекціях чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага здобувачів на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; звертаються до зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем; заохочуються здобувачі до критичного сприймання нового матеріалу замість пасивного конспектування; використовуються наочні матеріали, схеми, таблиці, моделі, графіки; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо.

На практичних заняттях запроваджуються різні навчальні технології: розгорнута бесіда, обговорення проблем, дискусії; вирішення ситуаційних вправ; розв'язання проблемних питань; мозковий штурм; кейс-методи; презентації; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; банки візуального супроводження; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.

Самостійну роботу здобувача викладач планує разом зі здобувачем, але виконує її здобувачем за завданнями та під методичним керівництвом і контролем викладача; зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

Методи навчання

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);
- наочні (презентація, демонстрування опорних сигналів; опорних конспектів);
- практичні методи (вправи; практичні завдання; спостереження).

Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- метод проблемного викладу матеріалу;
- моделювання життєвих ситуацій;
- мозковий штурм;
- метод опори на життєвий досвід;
- навчальної дискусії;
- навчально-наукова проектна робота у форматі індивідуальної та командної роботи.

Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- усного контролю;

- письмового контролю;
- самоконтролю та взаємоконтролю;
- рецензування відповідей.

Список рекомендованих джерел

Основна література:

1. Про державні цільові програми : Закон України № 1621-IV від 18.03.2004 р. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1621-15>.
2. Про затвердження Порядку розроблення та виконання державних цільових програм : постанова Кабінету Міністрів України № 106 від 31.01.2007 р. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/106-2007-%D0%BF>
3. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 № 40-IV . URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/40-15>
4. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII. Із змінами та доповненнями. URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/>.
5. Цілі сталого розвитку 2016-2030. URL : <http://www.un.org.ua/ua/tsili-rozvytku-tysiacholittia/tsili-staloho-rozvytku>.
6. Про публічно-приватне партнерство: Закон України від 19.06.2025 № 4510-IX (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/4510-20>
7. Про соціальні послуги: Закон України від 17.01.2019 № 2671-VIII (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#n107>
8. Корчак Н.М., Обушна Н.І. Управління проектами в публічній сфері : навчальний посібник. Київ: Вид-во “Каравелла”, 2022. 271 с.
9. Микитюк П. П., Брич В. Я., Микитюк Ю. І., Труш І. М. Управління проектами: підручник. [для студ. вищ. навч. закл.]. Тернопіль, 2021.
10. Прикладні аспекти управління проектами в публічній сфері / за заг. ред. О.В. Кулініча. Х. : ФОП Іванченко І. С., 2018. 93 с.
11. Основи грантрайтингу та управління проектами в публічній сфері : метод. рек. для органів влади та недерж. орг-цій / авт. кол. : В.В. Бежавцева, А.І. Гнатенко, О.С. Зінченко та ін.; за заг. ред. О.В. Кулініча. Харків : Золоті сторінки, 2017. 148 с.
12. Тілікіна Н.В. Управління соціальними проектами: навч.посібник для студентів спеціальності Соціальна робота. Київ: ФОП Мороз А.Т., 2024. URL : 352 с. URL : https://www.researchgate.net/publication/341506689_Aktualnist_navcalnoi_disciplini_Upravlinna_proektami_v_socialnij_sferi_dla_pidgotovki_majbutnih_socialnih_pracivnikiv

Додаткова література:

13. Гранти та стипендії: загальна інформація та рекомендації. URL: <http://inter.bsmu.edu.ua/stipendiieta-granti/grantita-stipendiiie-zagalna-informacia-ta-rekomendaciiie>
14. Грантрайтинг : метод. рек. для органів публічної влади щодо написання проектних заявок / Авт. кол.: О.С. Зінченко, О.В. Кулініч, П.Ю. Куліш ; за заг. ред. О.В. Кулініча. 2-ге вид., доп. і перероб. Харків : Золоті сторінки, 2015. 80 с. URL : <https://learn.ztu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=32592>
15. Логінова О. Фандрайзинг соціальних проєктів. *Економічні горизонти*. 2024. №1(27). С. 70-78. DOI: 10.31499/2616-5236.1(27).2024.298781
16. Матюшенко О.В. Соціальне проєктування: теоретичні підходи до визначення. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право,

публічне управління та адміністрування. 2022. №4. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2022-4-02-01>

17. Мікуліч, В. Ппроектний офіс як оснвний інструмент розробки та реалізації соціальних проєктів у громаді. Економіка та суспільство, (69). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-69-124>

18. Нікитенко В. Соціальне проєктування у публічному управлінні: методологія дослідження. Humanities Studies. 2023. № 16(93). С. 174-182. DOI <https://doi.org/10.32782/hst-2023-16-93-18>

19. Розробка повної форми заявки : практичний посібник / Проєкт Європейського Союзу. Підтримка регіонального розвитку в Україні. URL: http://surdp.eu/uploads/files/SURDP_Manuals/Project_Concept_Development_Manual_UA.pdf

19. Розробка концептуальної ноти проєкту : практичний посібник / Проєкт Європейського Союзу. Підтримка регіонального розвитку в Україні. URL: http://surdp.eu/uploads/files/SURDP_Manuals/Project_Concept_Development_Manual_UA.pdf

20. Рекомендації щодо участі у грантових програмах. URL : https://krliman.gov.ua/upload/editor/grant_rr.pdf

21. Ричкіна Л.В. Теоретичні основи управління проєктним процесом на рівні громади. URL : <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/apdu/2015-1/doc/1/07.pdf>

22. Сазерленд Дж. Scrum. Навчись робити вдвічі більше за менший час. К. : Книжковий клуб 11 “Клуб сімейного дозвілля”. 2022. 280 с

23. Чернявська І. Застосування проєктного підходу у сфері управління закладами охорони здоров'я. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія “Економічні науки”*. 2024. Вип. 3. С. 74-79. <https://doi.org/10.37734/2409-6873-2024-3-10>

Інформаційні ресурси:

24. Верховна Рада України. URL: <http://www.rada.gov.ua/>.

25. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.

26. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

27. Національне агентство України з питань державної служби. URL: <https://nads.gov.ua/>

28. Українська асоціація управління проєктами. URL : <http://cert.upma.kiev.ua/>

Загальна схема оцінювання

На останньому практичному занятті визначається накопичувальний бал поточної успішності за формулою: сума усіх оцінок за поточну діяльність поділена на кількість завдань (тем) та помножена на 12. Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може набрати під час вивчення дисципліни: за поточну навчальну діяльність 60 балів, за результатами підсумкового контролю 40 балів. Підсумкова оцінка успішності з освітнього компонента для здобувачів, які успішно виконали програму освітнього компонента, є простою сумою оцінки за поточну та підсумкову успішність.

Національна оцінка	Бали за поточне оцінювання	Бали за підсумкове оцінювання	Загальна оцінка з дисципліни
«5» (відмінно)	54-60	36-40	90-100
«4» (добре)	42-53	28-35	70-89
«3» (задовільно)	36-41	24-27	60-69

«2» (незадовільно)	0-35	0-23	59 та нижче
--------------------	------	------	-------------

За рейтинговою шкалою ECTS оцінюються досягнення студентів з освітнього компонента, які навчаються на одному курсі однієї спеціальності, відповідно до отриманих ними балів, шляхом ранжування, а саме:

Оцінка ЄКТС	Статистичний показник
«А»	Найкращі 10% студентів
«В»	Наступні 25% студентів
«С»	Наступні 30% студентів
«D»	Наступні 25% студентів
«Е»	Останні 10% студентів

Шкала ЄКТС є відносною та встановлює належність студента до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників.

Політика опанування дисципліни

Здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- 1) виконувати вимоги освітньої програми та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання:
 - не пропускати заняття без поважної причини та не запізнюватися;
 - брати активну участь в освітньому процесі, вести конспекти лекцій, практичних занять, готувати теоретичний та практичний матеріал, виконувати передбачені курсом вправи та тестові завдання;
 - здійснювати самостійну підготовку до занять згідно з затвердженим планом;
 - відпрацьовувати пропущені заняття (лекції, практичні, семінарські) у вигляді рефератів, презентацій інших видів робіт згідно з темою заняття під час консультацій викладача за розкладом кафедри не пізніше завершення семестру;
 - складати згідно з графіком поточний модульний контроль (ІНДЗ, контрольна робота) з дисципліни;
- 2) дотримуватись академічної доброчесності:
 - самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
 - посилались на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
 - дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права;
 - надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

За порушення академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація, списування, обман тощо) здобувачі освіти можуть бути

притягнені до академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування з Університету.